

МОВА — КОРДОН НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

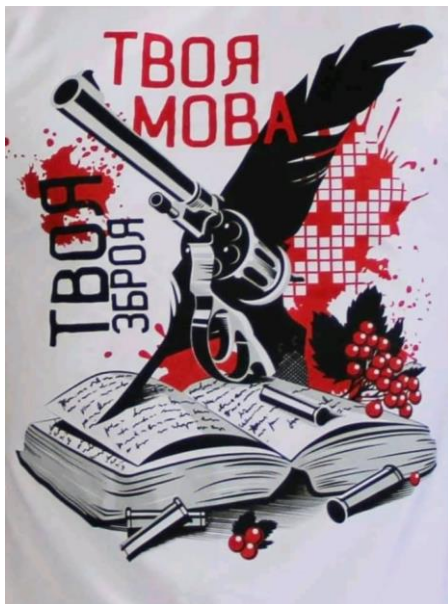
ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ



МОВА — КОРДОН НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

21 ЛЮТОГО 2024 РОКУ



Львів 2024

«Мова — кордон національної безпеки»: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Львів, 21 лютого 2024 року. Львів: ЛДУ БЖД, 2024. 194с.

РЕДКОЛЕГІЯ:

Василь ПОПОВИЧ, доктор технічних наук, професор;

Василь КАРАБИН, доктор технічних наук, професор;

Ірина БАБІЙ, кандидат педагогічних наук;

Тетяна БОТВИН, доктор філософії, доцент;

Лідія ВЕРБИЦЬКА, кандидат філологічних наук;

Мар'яна ГДАКОВИЧ, кандидат філологічних наук, доцент;

Сергій СМЕЛЬЯНЕНКО, кандидат технічних наук;

Тетяна КОНІВЦЬКА, кандидат педагогічних наук;

Галина ХЛИПАВКА, кандидат педагогічних наук;

Ольга ШЕЛЮХ, кандидат філологічних наук, доцент.

Збірник укладено за тезами доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції «Мова — кордон національної безпеки» 21 лютого 2024 року.

Матеріали друкуються українською, польською та англійською мовами.

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

- Секція 1. Мова і національна психологія. Мова як інструмент гібридної війни.
- Секція 2. Національні мови і культури в їх специфіці та взаємодії. Українська мова у світі.
- Секція 3. Актуальні проблеми викладання української мови у вищій школі.

За точність наведених фактів, самостійність наукового аналізу та нормативність стилістики викладу, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідають автори матеріалів та їхні керівники.

©ЛДУ БЖД, 2024

Література:

1. Магда Є. В. Гібридна війна: вижити і перемогти. — Х.: Віват, 2015. — 304 с
2. Наші королі – Reges nostri. Володарі та династії в історії України (1340–1795). – Київ: Темпора, 2023. – 436 с
3. Василенко В.А. Мова освіти – ключовий фактор єдності та безпеки держави. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до ресурсу: <https://tyzhden.ua/mova-osvity-kliuchovyj-faktor-iednosti-ta-bezpeky-derzhavy/>.

ВІРШНИЦЯ ВОЄННОГО ЧАСУ - НАСТАСІЯ СЕМЕНЮК

Марія ПОПЧУК, Тетяна ПУНДИК

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

На сьогодні, війна в Україні - це боротьба за право на вільне життя, яка почалася не 24 лютого і навіть не у 2014 році, вона почалася ще задовго до дня проголошення незалежності.

Ще за часів Радянського Союзу було актуальним мовне питання, так як знищували не лише наш народ, а й все, що мало український слід. Здавалося б ціннішим за людське життя нічого немає, проте українці так не вважають і готові «душу й тіло» віддати не лише за свою соборність, а й за мову. Саме з цієї причини, важко чути, що мова не на часі. Коли Василь Стус попри всі заборони, захищав українську мову, і той голосний вислів в кінотеатрі «Україна»: «Всі хто проти диктатури - встаньте!», загнав його так далеко, що назад ті нелюди йому не дали повернутися. На жаль, невідомо скільки ще, таких як він, померло в концтаборах.

За часів розстріляного відродження поезія врятувала нашу рідну мову від знищення і сьогодні не дає забути, що попри час у нас залишається один ворог. Великим скарбом на сьогодні є ті,

хто не лише пише українською, а й у своїх творах розповідають про наболіле. Однією з таких, є сучасна «віршниця» - Настасія Семенюк, яка заслуговує особливої уваги у період повномасштабного вторгнення. Варто зауважити, що професію «віршниця» вигадала поетесі її старша донечка Тіна. Тому Настасія часто позиціонує себе, власне, як віршниця. Її вірші пронизані ворожим ставленням до тих, хто намагається знищити нас як націю, а відповідно нашу культуру, мову, літературну спадщину та, зокрема нас як народ. Підтвердити нашу думку можуть слова поетеси з інтерв'ю: «Я хочу прививати ненависть до всього російського».[3] Важко не погодитися з цим висловом адже сьогодні своїми вчинками наші сусіди доводять, що їм не місце у цивілізованому світі.

Під час повномасштабного вторгнення Настасія Семенюк розпочала активну діяльність у соцмережах, зокрема у Tik Tok та Instagram. Відео з її поезіями почали набувати популярності на медіа просторі, що стало підтримкою для українців у цій кривавій боротьбі. *«Настасіє, добрий день. Як можна придбати книгу? Загинув мій герой 15.02, хочу йому на могилі читати вірші чудові»*, - пише підписниця Настасії, що ще раз транслює як поезія лікує душі зраних українців. Поетеса кожним своїм рядком нагадує, що російська у нашій державі - це лише наслідки викорінення української:

...Як досі чую тут російську, то серце

Обливається кривавою сльозою.

За що ж ви так соромите

Наш український рід?

Чому так склалось, що у сім'ї у вас

Не наша залунала?

Так через те, що змусили колись ваших дідів.

Хіба нав'язана російська рідною вам стала?

Хіба вам мало наших незрівнянних український слів?... [1]

Кожен свідомий українець не розмовлятиме мовою нелюдів, які знищують вщент нашу Батьківщину, «захищаючи російськомовних». Вже три століття поспіль ми боремося за свої

землі, а ще досі, на жаль, існують люди, які не розуміють простого: «В жодного українця немає права розмовляти російською». [2]

З кожним новим віршем, молода поетеса показує як важливо переходити на українську всім, хто ще з якихось причин підтримує ті всі укази, які знищували рідну мову. Хотілося б перемогти цю війну і не отримати у висновку російськомовну Україну. Наскільки це потрібно для майбутнього, Настасія передає у наступних рядках:

Навчіть свою дитину казати дякую, а не спасіба
Через роки, вона у відповідь за це, подякує і вам
Дитина може і не знає, що у нас біда з сусідом
Дитина ж бо не знає, що російська тільки москалям
Здеріть і з себе, і з дитини те ярмо - «російськомовний
українець»

Не повинно бути в українця ніякої приставки «рос»

Це все одно, що м'ясоїдний вегетаріанець

Доведіть усім, що українець, то не малорос! [1]

У своїх віршах Настасія порушує не лише мовне питання, а й особливу увагу приділяє українським воїнам. Саме в період повномасштабного вторгнення, коли усі зрозуміли, що попереднього життя вже не буде і тепер у нас нові герої, яким ми завдячуємо життям, виходить новий вірш поетеси:

Тепер не бетмен і не супермен

Уже не ті герої в українців

А Богдан, Іван, і ще мільйон імен

Нам рідними прийшлися незнайомці

Я випадково бачу, як жінка обіймає фото

І змінює один на інший сухоцвіт

То мабуть мама, вибігла з роботи

Щоб обійняти сина, син тепер - граніт

Ми пам'ятаємо, герої й героїні

І діти наші, знатимуть про вас

Герої не вмирають в Україні

Герої просто рано покидають нас [1]

Поезії Настасії Семенюк допоможуть майбутньому поколінню пам'ятати про нашу історію, яку творять захисники і захисниці аби в нашій державі не було таких, які вважатимуть нормальним спілкуватися мовою окупантів. Та варто не забувати з ким ми ведемо війну, як говорила Настасія: «Вони прийшли нас визволяти знову через три століття подібні ззовні на людей, а в середині чистокровні кати». [1] На завершення, процитуємо пророчі слова письменниці: «Співайте! Мрійте! Веселіться! Ми ж всі помремо, ні для кого не секрет. Людина тут, щоб вчасно стати з місця. І колись на дошці слави відшукати свій портрет.»

Література:

1. Інстаграм сторінка: @nastasiia_bez.a

URL:

https://www.instagram.com/nastasiia_bez.a?igsh=MTU2dDIyMmlxM3NzcA==

2. Ютуб канал «Плеяда сучасних українських авторів ХХІ століття», а саме відео: «Розмова з українською поетесою Настасією Семенюк»

URL: https://m.youtube.com/watch?v=-_FACIXQu4s

3. Ютуб канал «МРТК МІСТО», а саме відео: «Віч-на-віч: Настасія Семенюк»

URL: <https://mistotv.com/60560/>